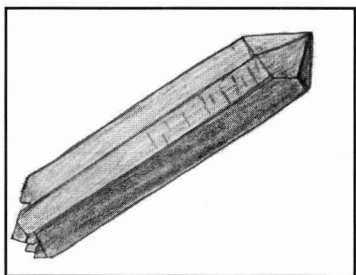

I Telemarks bratter, eller Lov og uorden i plantedekket og i «Steinrøysa»

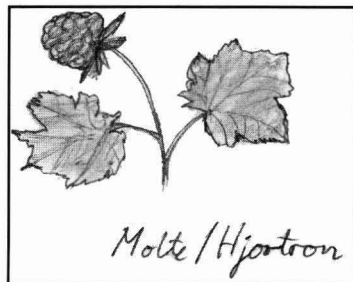
Det var mye blåbær, - tonnevis. Og gode utsikter til rikelig med tyttebær, - de var nesten modne da vi besøkte og tråkket de mosegrodde fjellsidene på vestsida av Tinnsjøen i Telemark midt i august. En dag tok vi turen helt til topps fra ca.200 m.o.h. opp til 1000 - «nye» spennende hulrom i fjellet fylt med de fine Tinnsjøkvartsvariantene fant vi ikke, og det føltes litt spedit med fire molter til belønning for strevet. Men veien er målet er alltid god fattigmannstrøst å ty til. Her i Telemarks bratter var det også sant, for denne dagen var det særlig fint vær. Strålende fin sol og en praktfull utsikt mot Blefjell og Jonsknuten etter hvert som vi avanserte mot toppen. Og vi fant noe som vi ikke hadde sett før. I

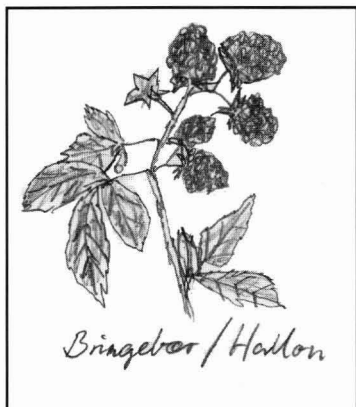
urskogen et par hundre meter under toppen, litt i skyggedraget ned mot bekken eller elva som gikk flomstor etter styrtregnet dagen før: Her var gammalskog, riktig gammalskog, bestående av halvt om halvt gran og rogn. Og rogn var ikke den minste i dette selskapet. Rett nok var grana gjennomgående høyere, men her var mange rognstammer som det såvidt gikk an å favne. Det viste seg ved seinere måling at det tilsvarer et tverrmål på over halvmeteren, så det var voksne trær det dreide seg om. Vel nede igjen ved teltet kom vi over et praktfullt bringebærkjerr med store og søte bær. En halv liter på ti minutter er en bra forekomst. Det ble god dessert og vel så det.

Kvartsen? Nå, - vi måtte pent bite i den beske rognestammen som vi så vakkert gikk rundt og omfavnet. Det vil si svelge den bitre kalk som det er å ta til å jobbe i ei tømt druse. Det er noe nedstemmende og ingen høy stemning ved startfasen rundt slike foretak. Har denne løsmassen vært flyttet på før, er denne leira ny, er det noen mulighet for at åpningen utvider seg igjen? Slike spørsmål er det bare en måte å få svar på. Innsats! Her ville det si å tømme drusa for en halvkubikkmeter med vann, det tok en halv time, så en halv time til som gikk

med til å fjerne gammel løsmasse ispedd godstuffvrak med avslåtte topper. Og så, anspent og litt håpefull banking og knakking rundt på gulv, vegger og tak. Bank - bank, men så, dokk - dokk, og da er selvsagt tøyset med «veien er målet» med både rognebærskog og den praktfulle utsikten glemt. Likeså det faktum at man ligger vanvittig vondt, med et armslag på 17,3 cm og med ei tynn spiss flis av de Telemarkske suprakrystaller kilt inn mellom isjias-nerven og femte ryggvirvel nedenfra. Lidelser? Nei slett ikke, - for da den første dobbelterminerte trillet ut av det leirfylte riset så var det som om noen også skrudde av det uopp- holdelige vannet som stadig dryppet ned i nakken. Eller vannet fikk på et vis en annen karakter; det ble varmere, bløtere og vennligere, tørket fortere opp. Slik er det., -

og enda er det noen som tviler på kvartskrystallenes kraft!

Tja, det ble litt i bøtta etterhvert og det satt langt inne både bokstavelig og billedlig talt. Men vi har ennå ikke våget å vaske bitene, vi frykter for at det kan bli en liten nedtur igjen

Under arbeidet funderte vi en del på dem som hadde funnet og tømt denne drusa. De må ha fått med seg en del fine grupper, en improvisert bære etterlatt nede ved veien vitnet om det. Men vi to som sleit for ei kvart bøtte med løse vi var enige om at de som hadde vært der før de måtte ha slitt fælt. Så vi vender avslutningsvis tilbake til folkeeventyrets biologi og psykologi, og sier som reven sa om rognebær; høyt henger de og sure er

de. Misunnelse føler vi ikke i denne sammenhengen, bare litt, for vi hadde en alle tiders tur. Vi håper på å få se og kanskje få bytte til oss noen riktig godsaker herfra ved ei messe. Kanskje Kongsberg - i begynnelsen av september eller Moss/NAGS - messa i slutten av måneden? Møt fram!

Saksopplysning: Det er garantert lovlig å plukke bær i norske skoger.

Med hensyn til lovligheten av det andre forehavende vi hadde vil vi henvise leserne våre til denne og tidligere utgaver av STEIN. Her finnes deler av svaret. Hele svaret er det ingen som har og ingen som prøver å gi. I praksis har stein- og mineralsamlere mer enn 300 000 km² gråsoner å bevege seg i. Og skulle det ikke være plass der, får en benytte seg av smutthullene. Men vær så snill å ligge unna de uttrykte vernezonene, kaldgranater gjennom krasa vil vi helst slippe. Det skulle være godt nok rom for de fleste.

Leserne oppfordres herved til å lage sine små og store, velfunderte og rabiante, private svar. Om disse holder i møte med den offentlige virkelighet hefter hver enkelt for selv. I alle høve er vi meget interessert i å få høre nærmere om slikt, - og så få det på trykk.

Med andre ord; debatten og urein praksis fortsetter.

Eller som min venn Steingrim Nuten ville ha sagt: No vert det verkeleg spanande!

Den samme Steingrim hadde følgende korte og trøstende kommentar til Tinnsjøeventyret vårt:

Ein tvienda kvarts i handa
er betre enn
ti millionar blåbær i butten.
Betre søt i sjela
enn sur i magen.

ghw

redaksjonen avsluttet 29. august 1994

